Czynna ochrona zagrożonych gatunków i siedlisk na obszarze Natura 2000 „Ostoja Wigierska”

Raport z realizacji zadania: „Monitorowanie postępów realizacji projektu”, wykonywanego w ramach projektu

Czynna ochrona zagrożonych gatunków i siedlisk na obszarze Natura 2000 „Ostoja Wigierska” (LIFE11 NAT/PL/431)

Autor:
Agnieszka Zackiewicz
ul. Kowalskiego 4a/18, 16-400 Suwałki
e-mail: agnus3@wp.pl

Suwałki, kwiecień 2014

Zadanie realizowane w ramach projektu finansowanego przez Instrument Finansowy Komisji Europejskiej LIFE+ i Narodowy Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

SPIS TREŚCI

1. Informacje wstępne

1.1. Cel i zakres raportu

1.2. Informacje o projekcie

2. Przebieg i postęp realizacji projektu w okresie sprawozdawczym

2.1. Rzeczowy postęp realizacji projektu

2.1.1. Opis zrealizowanych zadań/etapów w okresie sprawozdawczym

2.1.2. Informacja na temat zadań planowanych, a niezrealizowanych w okresie sprawozdawczym

2.1.3. Opis zadań/etapów projektu planowanych do zrealizowania w kolejnym okresie sprawozdawczym

2.1.4. Opis przeprowadzonych kontroli realizacji projektu

2.1.5. Wskaźniki

3. Informacja o napotkanych problemach

1. Informacje wstępne

Niniejszy Raport wykonano na zlecenie Wigierskiego Parku Narodowego, zgodnie z umową nr 2/2012/LIFE11 z dnia 12 listopada 2012 roku.

1.1. Cel i zakres Raportu

Monitorowanie realizacji projektu jest wewnętrznym mechanizmem wspomagającym zarządzanie projektem i polega na gromadzeniu informacji na temat wdrażanego projektu w aspekcie finansowym i rzeczowym. Jest to również proces systematycznego analizowania ilościowych i jakościowych informacji, w celu określenia zgodności realizacji projektu z wcześniej określonymi założeniami i celami. Monitorowanie projektu spełnia zatem funkcję wewnętrznej kontroli realizacji poszczególnych zadań zaplanowanych w projekcie.

Monitorowanie realizacji projektu jest procesem ciągłym, odbywającym się przez cały okres trwania projektu. Niniejszy Raport obejmuje działania realizowane w pierwszym kwartale 2014 roku, tj. okres od 1 stycznia do 31 marca 2014 roku.

1.2. Informacje o projekcie

Realizacja projektu ma przyczynić się do zachowania i utrzymania w dobrym stanie populacji cennych gatunków roślin i zwierząt oraz cennych siedlisk przyrodniczych na obszarze Natura 2000 „Ostoja Wigierska". W projekcie zaplanowano następujące działania (zadania):

Zadanie A.1. Przygotowanie zakupu gruntu - działanie ma na celu przygotowanie pełnej dokumentacji pod kątem zakupu prywatnych nieruchomości przez Wigierski Parku Narodowy. Efektem rzeczowym działania będzie sporządzenie operatów szacunkowych dla 60 działek o łącznej powierzchni 68 ha. Zaplanowano, że działanie to będzie prowadzone w okresie od 1 października 2012 do końca 2013 roku.

Zadanie A.2. Przygotowanie dokumentacji technicznej, uzyskanie pozwolenia na budowę zbiorników na gnojowicę i uzgodnienia dot. budowy płyt obornikowych - działanie ma na celu przygotowanie pełnej dokumentacji niezbędnej do rozpoczęcia budowy płyt obornikowych i zbiorników na gnojowicę. Efektem rzeczowym działania będzie uzyskanie czterech pozwoleń na budowę płyt obornikowych i zbiorników na gnojówkę. Zaplanowano, że działanie to zostanie zrealizowane w IV kw. 2012 i I kw. 2013 r.

Zadanie A.3. Przygotowanie dokumentacji technicznej i uzyskanie pozwolenia na budowę przepustów dla płazów - działanie ma na celu przygotowanie pełnej dokumentacji niezbędnej do rozpoczęcia budowy przepustów dla płazów. Efektem rzeczowym działania będzie uzyskanie dwóch pozwoleń na budowę systemów przepustów dla płazów. Zaplanowano, że działanie to zostanie zrealizowane w I i II kw. 2013 r.

Zadanie B.1. Zakup gruntu - działanie możliwe będzie do przeprowadzenia w momencie zakończenia przynajmniej części zadania 1 (Przygotowanie zakupu gruntu). Efektem rzeczowym działania będzie zakupienie 68 ha gruntów. Zaplanowano, że działanie to zostanie zrealizowane w okresie IV kw. 2012 - II kw. 2014 roku.

Zadanie C.1. Odkrzaczanie - działanie ma na celu powstrzymanie procesów naturalnej sukcesji w ekosystemach otwartych położonych w granicach Wigierskiego Parku Narodowego. Głównym efektem działania będzie wycięcie roślinności krzewiastej na powierzchni 20 ha. Zaplanowano, że działanie to zostanie zrealizowane na przełomie 2013 i 2014 roku (około 9 ha), na przełomie 2014 i 2015 roku (ok. 7 ha) oraz na przełomie 2015 i 2016 roku (ok. 4 ha).

Zadanie C.2. Koszenie - działanie będzie związane z utrzymaniem zbiorowisk nieleśnych na obszarze „Ostoi Wigierskiej". Głównym efektem działania będzie wykoszenie roślinności zielnej na powierzchni 120 ha. Zaplanowano, że działanie to zostanie zrealizowane w IV kwartale w latach 2013-2016.

Zadanie C.3. Usuwanie niecierpka gruczołowatego - działanie będzie polegało na usuwaniu niecierpka gruczołowatego (*Impatiens grandiflora*) - inwazyjnej rośliny obcego pochodzenia. Głównym efektem działania będzie ograniczenie populacji niecierpka gruczołowatego, przynajmniej o 80%, na powierzchni 30 ha, w granicach „Ostoi Wigierskiej". Zaplanowano, że działanie to zostanie zrealizowane od II kw. 2013 r. do II kw. 2017 roku.

Zadanie C.4. Budowa przepustów dla płazów - działanie możliwe będzie do przeprowadzenia w momencie zakończenia zadania A.3. (Przygotowanie dokumentacji technicznej i uzyskanie pozwolenia na budowę przepustów dla płazów). Efektem rzeczowym działania będzie wybudowanie w dwóch miejscach na obszarze „Ostoi Wigierskiej" systemów przepustów dla płazów (pierwszy system będzie składał się z 4 tuneli i barier naprowadzających o łącznej długości 500 m, a drugi z 5 tuneli i barier naprowadzających o łącznej długości 500 m). Zaplanowano, że działanie to zostanie zrealizowane w okresie III-IV kw. 2013 roku.

Zadanie C.5. Budowa płyt obornikowych i zbiorników na gnojówkę - działanie możliwe będzie do przeprowadzenia w momencie zakończenia zadania A.2. (Przygotowanie dokumentacji technicznej, uzyskanie pozwolenia na budowę zbiorników na gnojowicę i uzgodnienia dot. budowy płyt obornikowych). Efektem rzeczowym działania będzie wybudowanie czterech płyt obornikowych o łącznej powierzchni 136,5 m^2 i czterech zbiorników na gnojówkę o łącznej pojemności 117 m^3, na terenie „Ostoi Wigierskiej". Zaplanowano, że działanie to zostanie zrealizowane w okresie II-IV kw. 2013 roku.

Zadanie C.6. Budowa kładek - działanie ma na celu budowę infrastruktury turystycznej na ścieżce edukacyjnej „Suchary" oraz szlaku turystycznym biegnącym przez dolinę Czarnej Hańczy. Efektem rzeczowym działania będzie: rozebranie kładki nad Sucharem III, wybudowanie 137 m kładki, 146 m barier żerdziowych i wydłużenie o 38 m balustrady przy Sucharze I oraz wydłużeniu o 220 m systemu kładek w dolinie Czarnej Hańczy i wyżwirowanie wylotu szlaku z doliny na odcinku 25 m. Zaplanowano, że działanie to zostanie zrealizowane w okresie IV kw. 2012 - II kw. 2013 roku.

Zadanie D.1. Monitoring - działanie ma na celu gromadzenie i przekazywaniu wiedzy o oddziaływaniu projektu na obszar Natura 2000. Efektem rzeczowym działania będzie sporządzenie 5 raportów końcowych, w których zawarte będą wyniki badań początkowych (stan wyjściowy), wyniki badań prowadzonych w trakcie działań ochronnych i po ich

zakończeniu oraz analiza tych danych i wnioski. Poszczególne raporty będą obejmowały: 1 - monitoring roślinności, 2 - monitoring bezkręgowców, 3 - monitoring kręgowców, 4 - monitoring jakości stanu środowiska występowania trzepli zielonej i skójki gruboskorupowej, 5 - monitoring efektów związanych z budową i modernizacją szlaków turystycznych. Zaplanowano, że działanie to zostanie zrealizowane w okresie od II kw. 2013 do IV kw. 2017 roku.

Zadanie D.2. Ocena wpływu społeczno-gospodarczego projektu - działanie będzie polegało na analizie funkcjonowania społeczności lokalnej zamieszkującej obszar "Ostoi Wigierskiej", w aspekcie społeczno-gospodarczym, pozostającej w zasięgu wpływów działań przewidzianych w projekcie. Efektem rzeczowym działania będzie sporządzenie opracowania zawierającego ocenę wpływu projektu (poszczególnych jego zadań) na lokalną gospodarkę i społeczeństwo. Zaplanowano, że działanie to zostanie zrealizowane w IV kw. 2016 roku.

Zadanie E.1. Wydanie folderu informacyjnego o projekcie - działanie będzie polegało na opracowaniu merytorycznym i graficznym folderu informacyjnego o projekcie. Efektem rzeczowym działania będzie wydanie folderu formatu A5, o objętości 4 stron (łącznie z okładką), w nakładzie 2000 egz. Zaplanowano, że działanie to zostanie zrealizowane w IV kw. 2012 roku.

Zadanie E.2. Wykonanie tabliczek informacyjnych o projekcie - działanie będzie polegało na opracowaniu merytorycznym i graficznym oraz wykonaniu 5 tabliczek informacyjnych o projekcie, które zostaną umieszczone przy wybudowanych płytach obornikowych. Efektem rzeczowym działania będzie wykonanie 5 tabliczek z ocynkowanej blachy, w formacie A3. Zaplanowano, że działanie to zostanie zrealizowane w II kw. 2013 roku.

Zadanie E.3. Wykonanie tablic informacyjno-edukacyjnych o wybranych działaniach - działanie będzie polegało na wykonaniu tablic informacyjno-edukacyjnych, które zostaną ustawione przy obiektach wykonanych w ramach projektu. Efektem rzeczowym działania będzie wykonanie drewnianych stelaży 10 tablic (o rozmiarach 1,5 x 1,0 m) oraz opracowanie merytoryczne i graficzne plakatów (tablic) informacyjno-edukacyjnych, dotyczących m.in. ochrony płazów przy szlakach komunikacyjnych. Zaplanowano, że działanie to zostanie zrealizowane w IV kw. 2013 roku.

Zadanie E.4. Strona internetowa o projekcie - działanie będzie polegało na opracowaniu i prowadzeniu (aktualizacji) podstrony internetowej w obrębie witryny Wigierskiego Parku Narodowego, dotyczącej projektu. Zaplanowano, że działanie to będzie realizowane przez cały okres trwania projektu.

Zadanie E.5. Raport laika - działanie będzie polegało na opracowaniu niespecjalistycznego raportu, dotyczącego działań podjętych w trakcie projektu (ich przebiegu i uzyskanych rezultatów). Efektem rzeczowym działania będzie opracowanie dwujęzyczne (polsko-angielskie) raportu o objętości ok. 16 stron maszynopisu, który będzie wydany w Internecie oraz w postaci cyfrowej na płytach CD (w 50 egzemplarzach). Zaplanowano, że działanie to będzie realizowane w III kw. 2017 roku.

Zadanie E.6. Organizacja konferencji - działanie będzie polegało na zorganizowaniu dwudniowej konferencji dla 50 osób. Efektem rzeczowym działania będzie przygotowanie 7-9 referatów na temat projektu oraz 50 kompletów materiałów konferencyjnych. Zaplanowano, że działanie to będzie realizowane w II kw. 2014 roku.

Zadanie E.7. Organizacja zajęć edukacyjnych - działanie będzie polegało na przeprowadzeniu jednodniowych zajęć edukacyjnych z dziećmi i młodzieżą, związanych z ochroną przyrody, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony siedlisk i gatunków objętych siecią Natura 2000. Efektem rzeczowym działania będzie przeprowadzenie 10 spotkań edukacyjnych (Zimowa Akademia Przyrody - 5 spotkań, Letnia Akademia Przyrody - 5 spotkań) oraz zakupienie pomocy dydaktycznych, niezbędnych do prowadzenia zajęć. Zaplanowano, że działanie to będzie realizowane w okresie od IV kw. 2012 r. do III kw. 2016 roku.

Zadanie E.8. Organizacja warsztatów - działanie będzie polegało na zorganizowaniu cyklu warsztatów dla nauczycieli, rolników i przewodników turystycznych. Celem warsztatów będzie doskonalenie umiejętności korzystania z zasobów przyrodniczych obszaru Natura 2000 „Ostoja Wigierska" przez poszczególne grupy zawodowe, zgodnie z zasadami poszanowania przyrody i obowiązującymi przepisami prawnymi. Efektem rzeczowym działania będzie przeprowadzenie 15 jednodniowych warsztatów (7 godzin zegarowych + 0,5 godziny na catering), w których weźmie udział łącznie 450 osób. Zaplanowano, że działanie to będzie realizowane w okresie od IV kw. 2012 r. do III kw. 2016 roku.

Zadanie E.9. Wydanie plakatów o inwazyjnych gatunkach roślin obcego pochodzenia - działanie będzie polegało na wydaniu kompletu plakatów ostrzegających o zagrożeniach, jakie niosą gatunki obcego pochodzenia dla rodzimej flory. Efektem rzeczowym działania będzie opracowanie i wydanie 3 kompletów plakatów (po 3 plakaty formatu B1 w komplecie), o nakładzie 4000 kpl. (łącznie 12000 egz.). Zaplanowano, że działanie to będzie realizowane w okresie od IV kw. 2012 do I kw. 2013 roku.

Zadanie E.10. Gadżety promujące projekt z logo LIFE+ - działanie będzie polegało na wykonaniu gadżetów promujących projekt. Efektem rzeczowym działania będzie zakupienie 500 szt. koszulek t-shirt z nadrukiem, 1000 szt. toreb płóciennych z nadrukiem i 500 szt. przenośnej pamięci USB typu PenDrive. Zaplanowano, że działanie to będzie realizowane w IV kw. 2012 roku.

Zadanie F.1. Zarządzanie projektem - działanie będzie polegało na wyborze trzech osób pełniących funkcję asystentów (asystent koordynatora projektu, asystent kierownika technicznego projektu, asystent kierownika finansowego projektu) w Zespole Zarządzającym Projektem. Osoby te będą brały udział w zarządzaniu projektem i jego koordynowaniu. Zaplanowano, że działanie to będzie realizowane przez cały okres trwania projektu.

Zadanie F.2. Tworzenie sieci z innymi projektami - działanie będzie polegało na nawiązaniu kontaktów z innymi projektami. W ramach tego działania odbywać się będą wyjazdy do siedziby innych beneficjentów. Nawiązany zostanie kontakt z wykonawcami projektów: „Ochrona zasobów przyrodniczych Puszczy Kampinoskiej - Obszaru NATURA 2000, poprzez renaturyzację wykupionych gruntów" (Polska), „Drava River Basin (DRBP) Project - Environmental infrastructure measures in the River Drava Basin" (Austria), „DRAGONLIFE - Securing Leucorrhinia pectoralis and Pelobates fuscus in the northern distribution area in Estonia and Denmark" (Estonia), „NATURA 2000-LUXEMBOURG - Contribution from local authorities to the implementation of NATURA 2000" (Luksemburg) oraz "ECOTONE - ECOTONE – Management of riparian habitats towards the conservation of endangered invertebrates" (Portugalia). Pracownicy projektu będą mogli wziąć udział w seminariach, konferencjach oraz sympozjach dotyczących innych wniosków, w tym również w spotkaniu inaugurującym obecną edycję LIFE+. Zaplanowano, że działanie to będzie realizowane w okresie od II kw. 2013 do III kw. 2016 roku.

Zadanie F.3. Przygotowanie planu działań po zakończeniu projektu „After-Life" - działanie będzie polegało na przygotowaniu planu działań koniecznych do podtrzymania efektu ekologicznego uzyskanego w trakcie realizacji projektu. Informacje zawarte w tym planie określać będą przewidywane źródła finansowania tych działań oraz odpowiedzialność za ich wykonanie. Efektem rzeczowym będzie opracowanie planu działań ochronnych na kolejne lata po zakończeniu projektu, opublikowanego w wersji papierowej i cyfrowej - zamieszone na podstronie internetowej beneficjenta. Zaplanowano, że działanie to będzie realizowane w III kw. 2017 roku.

Zadanie F.4. Zewnętrzny audyt finansowy - działanie ma na celu weryfikację raportów finansowych etapowych i raportu końcowego składanych do Komisji Europejskiej. Efektem rzeczowym będzie opracowanie sprawozdania na temat zgodności raportów z warunkami Postanowień Wspólnych oraz przestrzeganie prawa i zasad księgowości obowiązujących w kraju. Zaplanowano, że działanie to będzie realizowane w IV kwartale 2017 roku.

Zadanie F.5. Monitorowanie postępów realizacji projektu - działanie ma na celu sprawdzanie na bieżąco zgodności prowadzonych działań z harmonogramem rzeczowo-finansowym projektu. Niniejszy Raport jest jednym z elementów tego działania. Efektem rzeczowym działania będą okresowe (kwartalne) raporty, oceniające prawidłowość realizacji poszczególnych elementów projektu. Łącznie sporządzonych zostanie 20 kwartalnych raportów. Zaplanowano, że działanie to będzie realizowane od IV kw. 2012 do III kw. 2017 roku.

Zadanie F.6. Zakup sprzętu niezbędnego do realizacji projektu - działanie będzie polegało na zakupieniu: samochodu osobowego z napędem na 4 koła, dwóch zestawów sprzętu komputerowego z oprogramowaniem i urządzeniami peryferyjnymi (kolorowa drukarka laserowa, skaner), kserokopiarki, dwóch lornetek, obiektywu długoogniskowego do aparatu fotograficznego Canon oraz miernika pH i przewodności elektrolitycznej. Zaplanowano, że działanie to będzie realizowane w IV kw. 2012 i I kw. 2013 roku.

2. Przebieg i postęp realizacji projektu w okresie sprawozdawczym

2.1. Rzeczowy postęp realizacji projektu

2.1.1. Opis zrealizowanych zadań/etapów w okresie sprawozdawczym

W minionym okresie sprawozdawczym prowadzone były prace dotyczące przygotowania wykupu gruntów od prywatnych właścicieli (zadanie A.1), prowadzenia monitoringu (D.1), prowadzenia strony internetowej projektu (E.4), organizacji zajęć edukacyjnych (E.7), zarządzania projektem (F.1), tworzenia sieci z innymi projektami (F.2) oraz monitorowania postępów realizacji projektu (F.5).

W ramach **Zadania A.1.** ***Przygotowanie zakupu gruntu*** kontynuowane były prace związane z przygotowaniami do wykupów gruntów. Zbierane były ostatnie oferty sprzedaży cennych przyrodniczo działek, dla których miały być sporządzone przez rzeczoznawcę operaty szacunkowe, stanowiące podstawę do wyceny wartości gruntów i rozpoczęcie negocjacji cenowych z ich właścicielami. Beneficjent w zaktualizowanym harmonogramie

rzeczowo-finansowym zakładał, że działania te zostaną zakończone w minionym okresie rozliczeniowym, ale nie zdołał tego uczynić. Prace są jednak w dużym stopniu zaawansowane i należy spodziewać się, że zostaną niebawem zakończone.

W I kwartale 2014 roku, w ramach **Zadania B.1. *Zakup gruntu***, zakupiono działkę o powierzchni 0,7537 ha, co łącznie daje powierzchnię 54,3359 ha wykupionych w ramach projektu gruntów. Wszystkie wykupione grunty są przeznaczone na cele ochrony przyrody, co zostało odpowiednio zaznaczone (wpis o nieodwołalnym przeznaczeniu gruntów na cele ochrony przyrody) zarówno w aktach notarialnych dot. kupna-sprzedaży gruntów, jak i w księgach wieczystych. Ze względu na opóźnienia w realizacji Zadania A.1. oraz braku odpowiednich środków finansowych nie udało się zakończyć wykupu gruntów w minionym kwartale.

W poprzednim okresie rozliczeniowym Wigierski Park Narodowy zwrócił się do Komisji Europejskiej z prośbą o wyrażenie zgody na prowadzenie monitoringu efektów ekologicznych działań ochronnych realizowanych w ramach projektu (**Zadanie D.1. *Monitoring***) swoimi siłami - przy wykorzystaniu Pracowni Naukowo-Edukacyjnej. Zgodnie z harmonogramem rzeczowo-finansowym projektu zadanie to miało być zlecone wykonawcy zewnętrznemu. Propozycja Parku została przyjęta przez Komisję Europejską i w styczniu została podpisana umowa uzupełniająca do umowy o przyznaniu dotacji nr LIFE11 NAT/PL/431. W lutym, w ramach monitoringu jakości stanu środowiska występowania trzepli zielonej i skójki gruboskorupowej pobrane zostały próby wody z rzeki Czarna Hańcza, w których dokonano oznaczeń stężenia azotu, fosforu, sodu, potasu oraz odczyn pH i przewodność elektrolityczna. W marcu, w ramach monitoringu kręgowców, dokonano pierwszych kontroli funkcjonowania przepustów dla płazów - badano stopień wykorzystania tych konstrukcji przez płazy oraz śmiertelność płazów na zabezpieczonych odcinkach dróg oraz na odcinkach bezpośrednio przylegających do nich. Pod koniec marca stwierdzono pierwsze płazy wzdłuż obu wybudowanych systemów przepustów. W miejscowości Krzywe stwierdzono obecność czterech gatunków: traszki zwyczajnej, traszki grzebieniastej, żaby trawnej i żaby moczarowej. W miejscowości Wiatrołuża stwierdzono jedynie dwa gatunki: żabę moczarową i żabę trawną. Na obu stanowiskach liczebności płazów były niewielkie, co wskazywało na początek okresu migracji wiosennej. Na monitorowanych odcinkach dróg nie stwierdzono martwych płazów, co świadczy o skutecznym zabezpieczeniu ich szlaków

migracyjnych przecinających się z drogami. Wszystkie te badania będą kontynuowane w następnych miesiącach i porównane ze stanem wyjściowym, czyli sytuacją sprzed budowy płyt obornikowych i zbiorników na gnojowicę oraz przepustów dla płazów.

Fot. 1. Żaba moczarowa (przepusty w Krzywem)

Fot. 2. Żaba trawna (przepusty w Wiatrołuży)

Cały czas funkcjonuje strona internetowa projektu, na której zamieszczane są wszystkie istotne informacje o projekcie (**Zadanie E.4. *Strona internetowa o projekcie***).

W minionym okresie rozliczeniowym odbyły się kolejne zajęcia edukacyjne z cyklu "Zimowa Akademia Przyrody", w ramach realizacji **Zadania E.7. *Organizacja zajęć edukacyjnych***. W dniu 3-6 lutego 2014 roku odbyły się następujące zajęcia:

Dzień Młodego Odkrywcy

Zajęcia miały charakter warsztatów poświęconych eksperymentom przyrodniczym. Uczestnicy poznali zasady bezpieczeństwa przy prowadzeniu eksperymentów oraz techniki wykonywania podstawowych operacji laboratoryjnych. Pracując w parach wykonywali szereg

Fot. 3. Część zajęć poświęcona eksperymentom przyrodniczym

doświadczeń badając właściwości substancji stałych i ciekłych oraz obecność substancji gazowych. W trakcie doświadczeń uczestnicy poznali procesy przemian odwracalnych w przyrodzie, badali czynniki wpływające na rozpuszczalność substancji, poznali procesy rozpuszczania i topnienia, nauczyli się także identyfikować produkty oddychania i spalani.

Nietoperzowe latanie

Dzień poświęcony nietoperzom rozpoczął się prezentacją multimedialną, a następnie uczestnicy sprawdzali swoją wiedzę rozwiązując zadania i łamigłówki. Odbyła się również zabawa w echolokację, podczas której uczestnicy „nietoperze", mając zawiązane oczy, próbowali zlokalizować ćmy – pozostałych uczestników zajęć, wydających określone dźwięki. W ramach zajęć sprawnościowych każdy z uczestników wykonał własnego papierowego nietoperza.

Fot. 4. Część zajęć poświęcona nietoperzom

Bubobory

Koleiny dzień poświęcony był sowom. Kilkugodzinne zajęcia pozwoliły oswoić się uczestnikom z tymi ptakami. Podczas zajęć uczestnicy poznali tryb życia i zwyczaje sów,

Fot. 5. Część zajęć poświęcona sowom

przystosowania do aktywności nocnej, metody inwentaryzacji sów, ich liczebność i rozmieszczenie w Polsce oraz sowy Wigierskiego Parku Narodowego. Dzięki okazom zgromadzonym na wystawie przyrodniczej nauka rozpoznawania gatunków była efektywniejsza, pomogły w tym też zgromadzone pióra sowie. Uczestnicy nauczyli się rozpoznawania głosów sów. Podsumowaniem zajęć były prace plastyczne i konkurs wiedzy o tych zwierzętach.

Łąkowa eskadra

W ostatnim dniu Akademii uczestnicy poznali inną grupę uskrzydlonych zwierząt – owady latające. Podczas prezentacji multimedialnej przedstawione zostały ciekawostki związane z owadami – budowa skrzydeł, mechanizm latania, sposoby lotu u różnych grup owadów - chrząszczy, motyli, błonkówek i muchówek. W czasie zajęć praktycznych uczestnicy wykonali modele owadów. Na zakończenie Akademii odbyło się wspólne ognisko z kiełbaskami, a wszyscy uczestnicy otrzymali pamiątkowe dyplomy i nagrody.

Fot. 6. Część zajęć poświęcona owadom kończyła Akademię i wszyscy otrzymali dyplomy

W minionym okresie sprawozdawczym odbyły się kolejne spotkania Zespołu Zarządzającego Projektem (w ramach **Zadania F.1 *Zarządzanie***), podczas których omawiane były bieżące i najpilniejsze sprawy związane z realizacją poszczególnych zadań zaplanowanych w projekcie. Znaczną część tych spotkań poświęcono na omówienie zmian wprowadzonych aneksem do umowy LIFE11 NAT/PL/431 oraz na przygotowania do Konferencji, którą zaplanowano w maju br.

W marcu odbyła się pierwsza, z pięciu zaplanowanych w projekcie, wizyta zagraniczna w ramach realizacji **Zadania F.2. *Tworzenie sieci z innymi projektami***. W dniach od 8 do 15 marca 2014 roku czterech pracowników Wigierskiego Parku Narodowego (Aleksandra Mackiewicz, Dorota Zaborowska, Maciej Kamiński i Lech Krzysztofiak) wzięło udział w wyjeździe studyjnym do Hiszpanii, gdzie odwiedzili miejsca realizacji dwóch projektów finansowanych przez UE w ramach LIFE+.

Fot. 7. Wspólne zdjęcie przedstawicieli Wigierskiego parku Narodowego i gospodarzy z Hiszpanii

W tym samym czasie i do tych samych miejsc zaplanowany został wyjazd grupy członków Stowarzyszenia "Człowiek i Przyroda" w ramach projektu "Ochrona płazów na obszarach Natura 2000 w północno-wschodniej Polsce" (LIFE12 NAT/PL/000063). Postanowiono połączyć obie grupy, co znacznie usprawniło i ułatwiło organizację wyjazdu. W pierwszej kolejności zaplanowano zapoznanie się z projektem „PRO-Izki - Ecosystem Management of Izki Quercus pyrenaika forest and habitats and species of community interest related to it.” realizowanym na terenie Parku Krajobrazowego IZKI w Kraju Basków. Park położony na wyżynie otoczonej przez góry charakteryzuje się przede wszystkim występowaniem dębu pirenejskiego *Quercus pyrenajka*. W lasach parku występuje wiele rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt, jak np. nocek Bechsteina *Myotis bechsteinii* czy

żaba zwinka *Rana dalmatina*. Szczególnie interesujące było spotkanie z gatunkami płazów, które w Polsce nie występują, takich jak: pętówka babienica *Alytes obstericans*, rzekotka śródziemnomorska *Hyla meridonalis*, traszka helwecka *Lissotriton helveticus* i traszka marmurkowa *Triturus marmuratus*.

Gospodarze - ekipa realizująca projekt, przyjęli polską delegację bardzo serdecznie, poświęcając jej sporo czasu. W siedzibie Parku IZKI każda ze stron zaprezentowała główne założenia realizowanego przez siebie projektu, po czym nastąpiła dyskusja na temat doświadczeń w ochronie przyrody. Następnie obie ekipy udały się na objazd terenu, by odwiedzić najciekawsze miejsca w Parku Izki, w tym obszary działań związanych z realizacją kilku projektów. W jednym z nich testowano różne sposoby zarządzania lasami dębowymi na wyznaczonych poletkach o łącznej powierzchni 210 ha. Chodzi przede wszystkim o zwiększenie siły kiełkowania nasion i wzmocnienie pni dębów pirenejskich, przez co będą mogły stawiać większy opór kwasolubnym bukom. Ochronę lokalnych populacji płazów Hiszpanie realizują przede wszystkim poprzez odtwarzanie niewielkich zbiorników wodnych, niezbędnych płazom do rozrodu i rozwoju form larwalnych.

Izki se convierte en un referente en la conservación de anfibios http://arabaalava.elcorreo.com/medio-ambiente/2014/izki-convierte-referente-conservacion-a

Este sitio web utiliza cookies propias y de terceros para optimizar tu navegación, adaptarse a tus preferencias y realizar labores analíticas. Al continuar navegando aceptas nuestra Política de Cookies. X

Araba/Álava

Álava > Medio Ambiente > **Izki se convierte en un referente en la conservación de anfibios**

Izki se convierte en un referente en la conservación de anfibios

- 11/03/2014

El Parque Natural de Izki se ha convertido en un referente en la conservación de anfibios, entre los que destaca la 'rana ágil', una especie amenazada, que tiene en Izki una de sus principales poblaciones en la Península Ibérica. Prueba de ello, es la visita de 7 expertos polacos que durante la jornada de ayer y la de hoy están conociendo las distintas acciones que se están llevando a cabo, dentro del Proyecto LIFE + PRO -Izki, para proteger los anfibios de este Parque Natural. Ente ellas, destacan las medidas para la reducción de las causas no naturales de mortandad de anfibios -la mayoría por atropellos-, o la creación de nuevos puntos de agua. El objetivo, es que estos expertos puedan trasladar estas experiencias al Proyecto LIFE para la conservación de anfibios que gestionan en el Parque Nacional de Wigry, al noreste de Polonia.

Durante la jornada de ayer, Técnicos del Servicio de Parques Naturales de la Diputación Foral de Álava se encargaron de mostrar las distintas charcas que se ubican en el robledal de Izki, así como las nuevas balsas de agua que se están construyendo con el objetivo de facilitar la conectividad de las poblaciones de rana ágil existentes en el Parque Natural. Hoy martes, las visitas de campo se han trasladado a los Parques de Valderejo y Gorbeia para conocer cómo se está compatibilizando el uso ganadero y la conservación de este tipo de fauna con la construcción de abrevaderos anexos a las charcas.

Este tipo de iniciativas de 'trabajo en red' permiten conocer de primera mano cómo se realizan las actuaciones de conservación en lugares que tienen los mismos problemas o amenazas para la biodiversidad, intercambiar experiencias y debatir sobre acciones específicas de conservación que se están realizando. Dentro del Proyecto LIFE + PRO-Izki, además de ésta, se están desarrollando otras redes de trabajo relacionadas con la gestión de robledales, los murciélagos forestales o los pájaros carpinteros.

1 z 1 2014-03-17 07:1

Fot. 8. Wzmianka w prasie lokalnej o wizycie specjalistów z Polski

Wizyta w Parku Krajobrazowym Izki delegacji z Polski, w ramach programu LIFE+, była okazją do wymiany doświadczeń oraz nawiązania bliższych kontaktów między specjalistami, co zostało odnotowana w lokalnej prasie.

Fot. 9. Spotkania z pracownikami Parki Izki odbywały się w siedzibie Parku oraz w terenie

W następnej kolejności zapoznano się z realizacją projektu „PROYECTO ESTANY – Improvement of the Natura 2000 habitats and species found In Banyoles: a demonstration project". W tym celu cała ekipa musiała przenieść się do Katalonii. Realizacja tego projektu zakończyła się w grudniu 2013 r. i polegała głównie na ustabilizowaniu populacji gatunków i środowisk na terenie Natura 2000 „Estany de Banyoles". Działaniami ochronnymi objęto przede wszystkim żółwia błotnego *Emys orbicularis*, żółwia hiszpańskiego *Mauremys leprosa*, rybę brzankę *Barbus meridionalis* i małża skójkę *Unio elongatulus*. Spotkanie z osobami odpowiedzialnymi za ten projekt było również okazją do wymiany doświadczeń związanych z walką z inwazyjnymi gatunkami roślin – w Katalonii to głównie trzcina laskowa *Arundo donax* - gigantyczna trawa dorastająca do ponad 5 m wysokości i wiciokrzew japoński *Lonicera japonica*, którego przyrosty roczne wynoszą 1-2 m (dorasta do 5 metrów).

Fot. 10. Wizyta na obszarze Natura 2000 „Estany de Banyoles" (Katalonia)

2.1.2. Informacja na temat zadań planowanych, a niezrealizowanych w okresie sprawozdawczym

Zadania/działania zaplanowane na dany okres sprawozdawczy (zgodnie z zapisami zawartymi we wniosku aplikacyjnym oraz umowach o dofinansowanie i umowie uzupełniającej) zostały przedstawione w tabeli 1.

Tabela 1.

Numer zadania	Nazwa zadania/działania	Okres realizacji		Informacja o wykonaniu	Uwagi
		rozpoczęcie	zakończenie		
A.1.	Przygotowanie zakupu gruntu / Wybór rzeczoznawcy i sporządzenie pierwszych operatów szacunkowych	1.10.2012	31.03.2014	Wykonano większą część zadania - nadal prowadzone są pozostałe prace przygotowawcze	Przeciągające się negocjacje i uzgodnienia dot. zakupu gruntów nie pozwoliły zakończyć zadania w wyznaczonym okresie, co spowodowało spowolnienie realizacji działania B.1. Opóźnienie to nie powinno wpłynąć negatywnie na realizację całego projektu
B.1.	Zakup gruntu	1.01.2013	31.03.2014	Zakupiono 0,7537 ha gruntu, co daję łącznie 54,3359 ha wykupionych gruntów, z 68 ha zaplanowanych; nadal trwają prace dot. wykupu pozostałej części gruntów	Zadanie nie zostało jeszcze zakończone głównie ze względów finansowych (oczekiwanie na drugą transzę zaliczki) - brak zagrożeń (nieznaczne opóźnienia w realizacji nie mają wpływu na cały projekt)
C.1.	Odkrzaczanie	1.10.2013	31.03.2016	Działanie zostało rozpoczęte - zabiegi wykonano na powierzchni 7,64 ha	Zadanie realizowane jest zgodnie z planem - brak zagrożeń
D.1.	Monitoring	1.01.2014	11.12.2017	Działanie zostało rozpoczęte - przeprowadzono pierwsze badania	Zadanie realizowane jest przez Beneficjenta - brak zagrożeń
E.4.	Strona internetowa o projekcie	1.10.2012	29.09.2017	Strona internetowa prowadzona jest na bieżąco	Zadanie realizowane jest zgodnie z planem - brak zagrożeń

E.7.	Organizacja zajęć edukacyjnych	1.10.2012	30.09.2016	Zorganizowano do tej pory 4 zajęcia (w minionym kwartale - 1)	Zadanie realizowane jest zgodnie z planem - brak zagrożeń
F.1.	Zarządzanie projektem	1.10.2012	11.12.2017	Proces zarządzania projektem przebiega sprawnie i zgodnie z planem	Zadanie realizowane jest zgodnie z planem - brak zagrożeń
F.2.	Tworzenie sieci z innymi projektami	1.10.2012	11.12.2017	Wykonano częściowo, w minionym kwartale zorganizowano 1 wyjazd studyjny	Pomimo wykonania niewielkiej części działania można jedna uznać, że na razie całe działanie nie jest zagrożone
F.5.	Monitorowanie postępów realizacji projektu	1.10.2012	29.09.2017	Wykonano 6 raportów	Zadanie realizowane jest zgodnie z planem - brak zagrożeń

2.1.3. Opis zadań/etapów projektu planowanych do zrealizowania w kolejnym okresie sprawozdawczym

W następnym okresie sprawozdawczym zaplanowano podjęcie następujących zadań / działań:

Zadanie A.1. Przygotowanie zakupu gruntu - uzyskanie deklaracji sprzedaży gruntów i dokumentacji formalno-prawnej oraz sporządzenie operatów szacunkowych na część pozostałych do wykupu gruntów.

Zadanie B.1. Zakup gruntu - wykupienie pozostałej części prywatnych gruntów.

Zadanie C.3. Usuwanie niecierpka gruczołowatego - kontynuowanie usuwania niecierpka gruczołowatego na powierzchni 30 ha oraz rozpoczęcie działań na nowych powierzchniach.

Zadanie D.1. Monitoring - kontynuacja prac (m.in. badanie śmiertelności płazów podczas wiosennych migracji na odcinkach dróg, na których powstały przejścia dla płazów, badania owadów i ptaków na wykoszonych łąkach).

Zadanie E.4. Strona internetowa o projekcie - aktualizacja strony internetowej o projekcie.

Zadanie E.6. Organizacja konferencji - przygotowanie i przeprowadzenie konferencji dla 50 osób.

Zadanie E.8. Organizacja warsztatów - przeprowadzenie warsztatów dla nauczycieli.

Zadanie F.1. Zarządzanie projektem - kontynuowanie zarządzania i koordynowania projektu.

Zadanie F.5. Monitorowanie postępów realizacji projektu - sporządzenie siódmego raportu z postępów realizacji projektu.

2.1.4. Opis przeprowadzonych kontroli realizacji projektu

W minionym okresie rozliczeniowym Zespół Zarządzający Projektem prowadził bieżącą kontrolę zaplanowanych na ten okres działań. Kontrolujący nie stwierdzili uchybień w realizacji zadań.

2.1.5. Wskaźniki

W minionym okresie rozliczeniowym zostały osiągnięte następujące wskaźniki produktu:

Nr zadania	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary wskaźnika	Wartość uzyskana	% realizacji planu	Wartość uzyskana skumulowana	Wartość docelowa	% realizacji zadania
A.1.	operat szacunkowy	szt.	0	0	31	40	77,5
A.2.	pozwolenie na budowę	kpl	0	0	4	4	100
A.3.	pozwolenie na budowę	kpl	0	0	2	2	100
B.1.	powierzchnia gruntu	ha	0,7537	6	54, 3359	68	79,9
C.1.	powierzchnia gruntu	ha	0	0	7,64	20	38,2
C.2.	powierzchnia gruntu	ha	0	0	20,65	120	17,2
C.3.	powierzchnia gruntu	ha	0	0	30	30	100 (pierwszy sezon)
C.4.	system przepustów	kpl	0	0	2	2	100
C.5.	płyty obornikowe i zbiorniki	kpl	0	0	4	4	100
C.6.	kładka	kpl	0	0	2	2	100
D.1.	raport	szt.	0	0	0	5	0
D.2.	opracowanie	szt.	0	0	0	1	0
E.1.	folder	szt.	0	0	1	1	100
E.2.	tabliczka	szt.	0	0	5	5	100
E.3.	tablica	szt.	0	0	0	10	0
E.4.	strona www	edycja	1	100	6	20	30
E.5.	raport	szt.	0	0	0	1	0
E.6.	konferencja	szt.	0	0	0	1	0
E.7.	zajęcia edukacyjne	szt.	1	100	4	10	40
E.8.	warsztaty	szt.	0	0	3	15	20
E.9.	plakat	kpl	0	0	4000	4000	100
E.10.	gadżety	kpl.	0	0	1	1	100
F.2.	wyjazd	szt.	1	100	1	5	20
F.3.	opracowanie	szt.	0	0	0	1	0
F.4.	audyt	szt.	0	0	0	1	0
F.5.	raport	szt.	1	100	6	20	30
F.6.	samochód	szt.	0	0	1	1	100

F.6.	zestaw komputerowy	kpl.	0	0	2	2	100
F.6.	kserokopiarka	szt.	0	0	1	1	100
F.6.	lornetka	szt.	0	0	2	2	100
F.6.	obiektyw	szt.	0	0	1	1	100
F.6.	miernika pH i SEC	szt.	0	0	1	1	100

3. Informacja o napotkanych problemach

W minionym okresie rozliczeniowym nie pojawiły się nowe istotne problemy, które mogłyby rzutować na uzyskanie założonych w projekcie rezultatów. Pewne opóźnienia w realizacji **Zadania A.1.** *Przygotowanie zakupu gruntu* nie mają większego znaczenia dla całego projektu i właściwie nie wpłynęły na proces wykupu gruntów. Dla tego działania (**Zadanie B.1.** *Zakup gruntu*) najważniejszy okazał się brak środków finansowych, wynikający z przedłużania się okresu rozpatrywania przez Komisję Europejską Raportu śródokresowego, który zawierał wniosek o kolejną zaliczkę. Opóźnienie w realizacji tego działania nie wpłynie jednak negatywnie na cały projekt i cele w nim założone.

Wydaje się, że na obecnym etapie realizacji projektu nie występują żadne poważniejsze problemy, które mogłyby w jakikolwiek sposób utrudnić lub uniemożliwić uzyskanie zakładanych w projekcie efektów. Nadal należy jednak zwrócić szczególną uwagę na działania związane z wymianą doświadczeń i informacji z innymi projektami (**Zadanie F.2.** *Tworzenie sieci z innymi projektami*). Dotychczasowe działania w ramach tego zadania wskazują, że przygotowania do kolejnych wyjazdów wymagają dłuższego czasu, co może utrudniać realizację zadania. Nadal należy zatem szczegółowo monitorować jego realizację w kolejnych latach.